

PRŮVODNÍ ZPRÁVA - DENDROLOGICKÝ PRŮZKUM

Projekt Regenerace sídliště Opava – Kylešovice, IV. etapa

MAGISTRÁT MĚSTA OPAVY
odbor životního prostředí
Horní náměstí 69, 746 01 Opava
13

V Opavě dne: 1. 11. 2021

Odbor životního prostředí Magistrátu města Opavy

Zpracovatel: Statutární město Opava
Horní náměstí 69
746 01 Opava
Tel.: 553 756 879
e-mail: zuzana.dockalova@opava-city.cz

Obsah

1. Úvod.....	2
2. Použité podklady	2
3. Popis a posouzení výchozího stavu lokality	2
4. Základní údaje o území	2
5. Majetkové vztahy.....	3
6. Metodika dendrologického průzkumu	4
7. Vyhodnocení inventarizované zeleně.....	5
8. Závěr	5

1. Úvod

Předmětem zpracování dendrologického průzkumu byla zeleň na zájmových pozemcích zahrnutých do plánovaného projektu Regenerace sídliště Opava – Kylešovice. Hlavním cílem průzkumu byla inventarizace všech stávajících dřevin, zjištění aktuálního stavu všech dřevinných vegetačních prvků a na základě posouzení kvalitativních atributů zastoupených dřevin dále posouzení dendrologického potenciálu vzrostlých dřevin v rámci sídliště Kylešovice. Součástí konečného výstupu je závěrečná zpráva, tabulková část s dendrometrickými údaji a mapové podklady.

2. Použité podklady

Katastrální mapy (www.cuzk.cz)

ORTOFOTO (snímkování 2017, 2018)

Územní plán Opavy

Technická mapa

Terénní pochůzky v měsících červen až listopad 2019, říjen 2020 provedené zaměstnanci Magistrátu města Opavy

3. Popis a posouzení výchozího stavu lokality

Město Opava leží na severním okraji Moravskoslezského kraje, asi 30 km západně od krajského města Ostravy, při hranici s Polskem. Geomorfologicky spadá území do soustavy Středopolské nížiny. Město leží v podsestavě Slezská nížina, celku Opavská pahorkatina, podcelku Poopavská nížina. Zde leží ve střední části okrsku Opavsko-moravická niva. Obecně lze území charakterizovat jako rovinaté s mírně zvýšenými okraji a mírným úklonem k jihovýchodu. Město je charakteristické zelenými plochami, celkově větším počtem sakrálních staveb a menšími průmyslovými a nákupními areály. Zeleň tvoří nedílnou součást i historického centra města. V městské zástavbě a parcích jsou časté otevřené vodoteče. V rámci zastavěného území jsou i plochy moderních panelových výškových staveb, zde však s plochami vzrostlé i mladší stromové a keřové zeleně. Nadmořská výška řešeného území je od 250 do 290 metrů. Geologické podloží tvoří kvartérní nezpevněné horniny tvořené pískem až štěrky a nivním sedimentem, který převládá v celé nivě toku Opavy. Tato řeka je také významným tokem protékajícím ze severozápadu k jihovýchodu zastavěným územím města.

4. Základní údaje o území

Fytogeograficky spadá řešené území do českomoravského mezofytika, kde leží v okrsku 74b. Opavská pahorkatina. Z hlediska zoogeografického patří území do provincie listnatých lesů eurosibiřské podoblasti palearktické oblasti. Zoocenózou v řešeném území je zoocenóza sídel, doplněná druhy kulturních stepí, pronikajících do území z okolní zemědělské krajiny.

Geomorfologické poměry

Zájmové území náleží do geomorfologického celku Opavská pahorkatina, náležejícího do Slezské nížiny. Plochy periglaciální reliéf Opavské pahorkatiny je budován kvartérními, převážně pleistocenními sedimenty kontinentálního zalednění, na povrchu jsou často překryvy sprašových hlín. Řeka Opava je osou geomorfologického okrsku Opavsko-moravická niva, který tvoří protáhlá rovina na mladopleistocenních a holocenních sedimentech, tvořená až 2 km širokou říční nivou s meandrujícím tokem a četnými zbytky starých říčních ramen.

Geologické poměry a reliéf

Většina území je tvořena kvartérními nezpevněnými sedimenty – pískem, štěrky, hlínami, sprašemi. Území má charakter údolnice, kterou je veden obnovovaný remíz.

Pedologické poměry

V lokalitě se vyskytuje:

- luvizem modální (LUm), hnědozem luvická (HNI) - včetně slabě oglejených variet
- hnědozem modální (HNm), hnědozem modální slabě oglejená (HNmg')

Hydrologické poměry

Hlavním vodním tokem v blízkosti obnovovaného remízu je malebně meandrující potok Velká, který se vlévá s náhonem do řeky Opavy.

Biogeografická charakteristika území

Z hlediska biogeografického území spadá do Polonské podprovincie, do 2.2 Opavského bioregionu (Culek, 2002).

Skupiny typů geobiocénů STG

Opavsko-moravická niva se řadí do (2)-3. vegetačního stupně. V závislosti na hloubce hladiny podzemní vody a zrnitosti fluvizemí se střídají skupiny typů geobiocénu širokých údolních niv - habrojilmové jaseniny vyššího stupně (*Ulmi-fraxineta carpini superiora*), dále se vyskytují vlhčí dubové jaseniny vyššího stupně (*Querci roboris-fraxineta superiora*), na arenických fluvizemích pak topolojilmové jaseniny vyššího stupně (*Ulmi-fraxineta populi superiora*). Na nevyvinutých půdách štěrkopískových nánosů, většinou vzniklých při povodni roku 1997 se vyvíjejí společenstva vrbin vrby křehké nižšího stupně (*Saliceta fragilis inferiora*).

Na řešeném území se vyskytuje:

2(3) BC (3) 4 - habrojilmové jaseniny vyššího stupně (*Ulmi-fraxineta carpini superiora*)

V přirozené dřevinné skladbě se nejvíce uplatňuje dub letní (*Quercus robur*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), jilm habrolistý (*Ulmus minor*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), habr obecný (*Carpinus betulus*). Jako doplňkové dřeviny se uplatňují topol černý (*Populus nigra*), jilm vaz (*Ulmus laevis*), javor babyka (*Acer campestre*), javor mléč (*Acer platanoides*), stěmcha hroznovitá (*Padus avium*), třešeň ptačí (*Cerasus avium*).

Keřové patro je poměrně druhově pestré - svída krvavá (*Cornus sanguinea*), brslen evropský (*Euonymus europaea*), kalina obecná (*Viburnum opulus*), bez černý (*Sambucus nigra*), líska obecná (*Corylus avellana*), řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*), hloh obecný (*Crataegus laevigata*).

Klima

Dle Quitta leží celý bioregion v mírně teplé oblasti MT 10. Podnebí je tedy mírně teplé až teplé, s velmi teplými léty. Bioregion leží v mírném srážkovém stínu Jeseníků a v okolí Opavy je jen středně zásoben srážkami (Opava 8,0 °C, 640 mm).

ÚSES

Dotčené dílčí lokality neleží v žádném zvláště chráněném území, evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

5. Majetkové vztahy

Všechny pozemky, na kterých rostou dřeviny zahrnuté do inventarizace dřevin, jsou ve vlastnictví Statutárního města Opava, Horní náměstí 382/69, Město, 746 01 OPAVA.

6. Metodika dendrologického průzkumu

Determinace taxonu:

Nomenklatura byla sjednocena podle Kubáta et al. (2002).

Dendrometrické údaje

Použité dendrometrické údaje (obvod kmene, fyziologické stáří, perspektiva, stabilita, zdravotní stav a vitalita) vychází z platného arboristického standardu, řada A, SPPK A01 001:2018 Hodnocení stavu stromů (AOPK ČR 2018).

Obvod kmene (cm) - měří se ve výšce 130 cm nad zemí, pokud se nedá strom měřit ve stanovené výši, měří se průměr kmene pod větvením.

Výška stromu (m) – celková výška stromu stanovená odhadem.

Spodní okraj koruny – vzdálenost roviny proložené spodní částí koruny od země

Průměr koruny (m) – měří se jako půdorysný průmět korun na terén ve dvou na sebe kolmých směrech, u korun s nepravidelným obrysem koruny se udává průměrná hodnota

Vitalita – souhrnná charakteristika popisující životaschopnost stromu, dynamiku průběhu fyziologických funkcí, schopnost reagovat na vlivy prostředí, hodnotí se především olistění a změny ve způsobu větvení:

- 1 výborná až mírně snížená
- 2 zřetelně snížená
- 3 výrazně snížená
- 4 zbytková
- 5 odumřelý strom

Zdravotní stav – souhrnná charakteristika definující stav mechanického poškození jedince. Hlavním významem je vyjádření provozní bezpečnosti stromu.

- 1 výborný až dobrý
- 2 zhoršený
- 3 výrazně zhoršený
- 4 silně narušený
- 5 kritický/rozpadlý strom

Fyziologické stáří – popis jednotlivých stupňů

- 1 mladý jedinec ve fázi ujímání
- 2 aklimatizovaný mladý strom
- 3 dospívající jedinec
- 4 dospělý jedinec
- 5 senescentní jedinec

Stabilita – popis jednotlivých stupňů

- 1 výborná až dobrá
- 2 zhoršená
- 3 výrazně zhoršená
- 4 silně narušená
- 5 kritická

Perspektiva stromu – popis jednotlivých stupňů

- 1 dlouhodobě perspektivní
- 2 krátkodobě perspektivní (perspektiva dočasná)
- 3 neperspektivní

Sadovnická hodnota – popis jednotlivých stupňů

- 1 jedinec velmi hodnotný
- 2 jedinec nadprůměrně hodnotný
- 3 jedinec průměrně hodnotný
- 4 jedinec podprůměrně hodnotný
- 5 jedinec velmi málo hodnotný

7. Vyhodnocení inventarizované zeleně

Celkem byly na lokalitě vyhodnoceny dendrometrické údaje u 781 ks dřevin.

Tabulka č. 1: Vyhodnocení zastoupení jednotlivých dendrometrických údajů u inventarizovaných dřevin v procentech

	ks				%			
	1	2	3	4	1	2	3	4
fyziologické stáří	0	76	512	193	0,0	9,7	65,5	24,7
perspektiva	632	144	5	0	80,9	18,4	0,6	0,0
zdravotní stav	437	307	36	1	56,0	39,3	4,6	0,1
vitalita	494	282	4	1	63,3	36,1	0,5	0,1
stabilita	635	143	3	0	81,3	18,3	0,4	0,0

Z celkového počtu inventarizované zeleně je pouze necelých 10 % s výrazně zhoršeným zdravotním stavem a výrazně sníženou vitalitou. Sadovnická hodnota u více než 95 % stromů je nadprůměrně až průměrně hodnotná, jedná se o dlouhodobě perspektivní jedince bez výskytu staticky významných defektů v koruně nebo na bázi kmene. Přes 30 % posuzované zeleně má obvod kmene do 80 cm, dřeviny s obvodem kmene nad 150 cm se vyskytují v sídlištní vegetaci pouze ojediněle. Téměř 20 % dřevin představují starší i nové výsadby, které jsou postupně dosazovány do stabilizovaných ploch. Dřeviny s výskytem jmelí v koruně jsou zahrnuty do samostatného projektu podávaného v rámci Operačního programu Životní prostředí – Prioritní osa 4, SC 4.2 Posílit biodiverzitu, Aktivita 4.2.3. Prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů. Celkově lze strukturu vegetačních prvků hodnotit jako stabilizovanou, s dlouhodobou perspektivou bez nutnosti komplexního asanačního nebo revitalizačního zásahu. Jednotlivé dřeviny s výrazně zhoršeným zdravotním stavem jsou v lokalitě postupně nahrazovány v rámci pravidelné údržby zeleně.

8. Závěr

Cílem dendrologického průzkumu byla inventarizace všech stávajících dřevin, zjištění aktuálního stavu všech dřevinných vegetačních prvků a na základě posouzení kvalitativních atributů zastoupených dřevin dále posouzení dendrologického potenciálu vzrostlých dřevin v rámci sídliště Kylešovice. Struktura vegetačních prvků byla vyhodnocena jako stabilizovaná, bez nutnosti komplexní revitalizace stávající zeleně.